

015495 / 1920-1922

III

1103

Sprawozdanie
Administracyjne
powiatu kartuskiego

za 1920, 1921 i 1922 r.

Nakładem Wydziału Powiatowego w Kartuzach.
Czcionkami drukarni „Gazety Kartuskiej” w Kartuzach (Pomorze).

015495

1103

Przejęcie powiatu od dawniejszej władzy niemieckiej.

Powiat kartuski został przejęty przez Władze Polskie dnia 8-go lutego 1920 r.

Pierwszym starostą polskim powiatu był adwokat i notariusz p. Emil Sobiecki, który już od czasu przyznania powiatu Polsce na podstawie Traktatu Wersalskiego tj. od grudnia 1918 r. aż do przejęcia był delegatem Rządu Polskiego przy ówczesnej landraturze tutejszego powiatu.

Dnia 1-go marca 1920 r. starostą powiatu został właściciel ziemski p. Franciszek Tempski i piastował urząd ten do 1-go kwietnia 1921 r.

Dnia 1-go kwietnia kierownictwo Starostwa objął starszy referent wojewódzki p. Wojciech Zawadzki, który urzędował do 1-go lutego 1922 r.

Od 1-go lutego objął kierownictwo Starostwa st. ref. wojewódzki, major W. P. w rez. p. Leon Kowalski, który dekretem P. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 27-go lipca 1922 r. l. dz. VO 108/22 mianowany został na propozycję Sejmiku Powiatowego starostą powiatu kartuskiego.

Deputowani.

Na deputowanych powiatu wybrała Rada Powiatowa p. Witosławskiego, kupca z Kartuz i ks. dziekana Hoffmanna z Chmielna.

Rada Powiatowa.

Na mocy rozporządzenia P. Ministra b. dz. pruskiej z 8 I. 1920 r. rozwiązany został zaraz po przejęciu powiatu przez Władze Polskie dawniejszy Sejmik i Wydział Powiatowy, a ich miejsce zajęła mianowana przez Pana Wojewodę tymczasowa Rada Powiatowa, w skład której weszli pp.:

1. Oton Hoene z Pępowa,	4. Paweł Cyperski z Żukowa,
2. Maks Hevelke z Warzenka,	5. Rudolf Lebiński z Borzestowskiejhuty,
3. ks. prob. Łosiński z Sierakowic,
(później ks. prob. Hoffmann z Chmielna),	6. Wojciech Witosławski z Kartuz.

Rozporządzeniem Pana Wojewody z dnia 24-go czerwca 1921 r. została tymczasowa Rada Powiatowa rozszerzona. Na tej podstawie weszli do Rady jeszcze następujący pp.:

1. Jan Sychta z Puzdrowa,	8. Ksawery Lange z Grzybna,
2. Józef Białk z Sianowa,	9. Józef Okrój z Kartuz,
3. Robert Ptach z Żukowa,	10. Jan Kąkol z Rąków,
4. Rudolf Bronk z Bukowejgóry,	11. Florjan Szyca z Łączyna,
5. Józef Maciejewski z Kartuz,	12. Franciszek Chrzanowski z Gowidlina,
6. Józef Kolka z Kartuz,	13. Franciszek Byczkowski z Stanisławów.
7. Paweł Cyperski z Żukowa,	

W roku 1921 odbyło się 15 posiedzeń Rady Powiatowej.

Sejmik Powiatowy.

W myśl rozporządzenia Pana Ministra b. z. pr. z dnia 12 sierpnia 1921 i regulaminu wyborczego, rozporządzeniem tem ustalonego, został wybrany dnia 28 XI. 21 r. Sejmik Powiatowy, w którego skład weszli p.p.:

1. Augustyn Wicki z Przodkowa,	24. Kleist Jan z Kamienicy Szl.
2. Cyperski Paweł z Żukowa,	25. Cieszyński Franciszek z Szymbarka *),
3. Poćwiardowski Florjan z Elżbietowa,	26. Kiedrowski Franciszek z Stężycy,
4. Byczkowski Franciszek z Szarłaty,	27. Stark Józef z Brodnicy,
5. Bliźniewski Leon z Kartuz,	28. Sadowski Bernard, ks. prob., z Brodnicy,
6. Wicki Leon z Kłosowa,	29. Mielewczyk Bazyli z Sikorskiej huty,
7. Schmidt Jan z Żukowa,	30. Szulist Franciszek z Sulęcina,
8. Roszkowski Leon z Kartuz,	31. Sadowski Anastazy, ks. prob., z Wygody,
9. Bujak Wojciech z Zależa,	32. Pawelczyk Jan z Tuchlinka,
10. Okrój Józef z Kartuz,	33. Sychta Jan z Puzdrowa,
11. Hewelt Jan z Barwika,	34. Pepliński Józef z Sierakowic,
12. Flisikowski Augustyn z Sławków,	35. Paszkowski Franciszek z Sierakowic,
13. Machola Jan z Przodkowa,	36. Lin Józef z Puzdrowa,
14. Barzowski Józef z Szmóldzina,	37. Lejk Augustyn z Lisichjam,
15. Lidzbarski Augustyn z Żukowa,	38. Skrzypkowski Jan z Sianowa,
16. Samson Feliks z Warzna,	39. Trepczyk Franciszek z Polijanska,
17. Niklas Józef z Goręcina,	40. Chrzanowski Franciszek z Gowidlina,
18. Byczkowski Franciszek z Kartuz,	41. Migowski Jan z Tuchlina,
19. Maselkowski Józef z Kartuz,	
20. Sikorski Leon z Stężycy,	
21. Szyca Florjan z Borucina,	
22. Bronk Rudolf z Bukowej góry,	
23. Wójtarszewski Jan, ks. prob., z Sulęcina,	

*) Z powodu śmierci p. Cieszyńskiego wstąpił w tegoż miejsce następujący kandydat odnośnej listy p. Teofil Trawicki z Nakła.

W roku 1921 odbyło się 1 posiedzenie Sejmiku.

W roku 1922 odbyły się 4 posiedzenia Sejmiku.

Sejmik Wojewódzki.

W Sejmiku Wojewódzkim powiat Kartuski jest zastąpiony przez p.p.:

1. Ks. prob. Sadowski z Wygody,	} wybrani przez Sejmik powiatowy dnia 22 XII 21 r.
2. Franc. Byczkowski z Szarłaty,	
3. Augustyn Wicki z Przodkowa,	
4. Franc. Cieszyński z Szymbarka *),	

*) Z powodu śmierci p. Cieszyńskiego wybrał Sejmik Powiatowy dnia 28 XII. 22 r. w tegoż miejsce p. starostę Kowalskiego z Kartuz.

Deputowani.

Deputowanymi powiatowymi są:

1. p. Florjan Poćwiardowski, właściciel ziemski z Elżbietowa,
2. p. Leon Pikarski, kupiec ze Stężycy.

Wydział Powiatowy.

Wydział Powiatowy, wybrany na podstawie rozporządzenia Pana Ministra b. dz. pr. z dnia 12 sierpnia 1921 r. na 4 lata przez Sejmik Powiatowy dnia 22 XII. 21 r. składa się z następujących członków p.p.:

1. Bronka z Bukowej góry,
2. Pikarskiego Leona ze Stężycy,
3. Sadowskiego Anast. ks. prob. z Wygody. | 4. Schmidta, Jana z Żukowa,
5. Szycy Florjana z Borucina,
6. Wickiego Leona z Kłosowa. |
|--|--|

W skład Wydziału Powiatowego nadto wchodzi z urzędu jako przewodniczący starosta p. Leon Kowalski.

W roku 1922 odbyło się 17 posiedzeń Wydziału Powiatowego.

Urzędnicy Wydziału Powiatowego

według stanu z dnia 1 stycznia 1923 r.

1 Naczelný sekretarz Drażkowski.
2 Sekretarz Wiczkowski (chory od dłuższego czasu i dla tego nieczynny).
3 Asystent Szczypior.
4 Asystent Złochowski.
5 Asystent Kitowski.
6 Registrator Benkowski. | 7 Funkcjonarjusz Trapkowski.
8 Funkcjonarjusz Kleina.
9 Funkcjonarjusz Garski.
10 2 stenotypistki, 1 telefonistka.
11 Z dniem 1-go stycznia 1923 r. przyjęto 5 uczniów biurowych. |
|--|---|

Liczba numerów dziennika w wszystkich biurach Wydziału Powiatowego w roku 1921 była 10374

" " " " " " " " " " " " 1922 " 16000

Statystyka.

Dawniejszy powiat kartuski obejmował 139.475,3 ha.

Na mocy Traktatu Wersalskiego odłączono od powiatu 7.335,0 ha.

Teraźniejszy powiat obejmuje 132.140,3 ha. i obejmuje 113 gmin wiejskich i 39 obszarów dworskich. Według spisu ludności z 1-go października 1921 r. liczy powiat 64.815 mieszkańców, w tem 31.544 mężczyzn i 33.271 kobiet. Na Kartuzy przypada 3698, na gminy wiejskie 54.320, na obszary dworskie 6.797 mieszkańców.

Do narodowości polskiej zalicza się w powiecie całym 58.719 mieszkańców,

" " " " " " " " " " " " 6.096 "

Z tego na Kartuzy przypada 3.354 narodowości polskiej, 344 narodowości niemieckiej.

Dawniejszy powiat liczył według spisu ludności z 1-go grudnia 1910 r. w 126 gminach wiejskich i 38 obszarach dworskich 69.891 mieszkańców.

Na podstawie Traktatu Wersalskiego

a) od powiatu odłączono:

1. 17 gmin do W. M. Gdańska.
2. 5 obszarów dworskich do W. M. Gdańska.
3. 1 gminę do Niemiec.

b) do powiatu dołączono:

1. 4 gminy od W. M. Gdańska.
2. 5 obszarów dworskich od W. M. Gdańska.
3. 1 gminę od Niemiec.

Powiatowe Biuro Handlowe.

według stanu w dniu 31-go stycznia 1923 roku.

Aktywa	Pasywa
96.526.387,14 marek	15.880.638,28 marek

Zapasy towarów w dniu tym wynosił:

43 ctr. żyta	a 43 000,— marek	=	1.882.970,00 marek
100 " pszenicy	a 50.000,— marek	=	5.000.000,00 "
462 " żytniej mąki	a 70.000,— marek	=	32.340.000,00 "
204 " pszennej mąki	a 80.000,— marek	=	16.320.000,00 "
26 " pszennej mąki I.	a 70.000,— marek	=	1.820.000,00 "
124 " jęczmiennej kaszy	a 70.000,— marek	=	8.680.000,00 "

Sa. 66.042.970,00 marek

Powiatowy Urząd Budowlany.

Powiat posiada 216,769 km. szos, a mianowicie:

Kartuzy — Bytowo I.	24,800 klm.	Stężycza — Gołubie	4,749 klm.
" " II.	22,200 "	Suleczyno — Puzdrowo	14,700 "
" — Mirachowo	15,900 "	Sierakowice — Lębork	8,300 "
" — Przodkowo	9,300 "	Leżno — Pomieczyno	24,000 "
" — Egiertowo	11,700 "	Egiertowo — Przywidz	3,700 "
Żukowo — Kościerzyna I.	12,000 klm.	Dworzec — Kokoszki	3,000 "
" " II.	17,600 "	Rębiechowo — Matarnia	6,800 "
" — Rębiechowo	9,400 "	Wiel. Myszewo — Kwaszyno	6,000 "
Klukowahuta — Kościerzyna	12,200 "	Miechucino — Mirachowo	7,000 "
Garcz — Chmielno	2,000 "	Żukowo — Smołdzino	2,000 "

Z szos powyżej wymienionych szosa Kościerzyna — Egiertowo — Przodkowo — Kościerzyna, razem 40,700 klm., jest upaństwowiona, aczkolwiek znajduje się w zarządzie powiatu. Szosa Kościerzyna — Stężycza — Klukowahuta — Suleczyno — Podjazzy należy do wojewódzkich, ale pozostaje w zarządzie powiatu razem 35,400 klm.

Prócz tego prowadzi przez powiat szosa państwowa Gdańsk — Kartuzy — Sierakowice — Słupsk, w powiecie 47 klm. Szosa ta znajduje się bezpośrednio w zarządzie Starostwa Krajowego.

Powiat posiada 12 szkółek drzew alejowych. Szkółki były prawie wszystkie w zaniedbaniu. Wiosną 1923 r. mają być wszystkie znova zasiane, częściowo nasionami drzew owocowych.

Wydział Powiatowy postanowił stopniowo obsadzać szosy drzewkami owocowymi. Pierwsze 4 klm. obsadzone zostaną drzewkami owocowymi wiosną 1923 r.

W roku 1920	pobudowano	—	klm.	nowych szos
" 1921	"	2	"	"
" 1922	"	5,100	"	"

Urzednicy:

1. budowniczy powiatowy (wakuje chwilowo)	6. drogomistrz Bernd. Żółnowski
2. sekr. pow. urzędu budowlanego P. Okrój	7. " Michał Bryłowski
3. drogomistrz P. Pyszka	8. " Elwart
4. " F. Kobiela	9. 41 dróżników.
5. " J. Bela	

Majątek powiatu.

W roku 1914	wynosił majątek powiatu	4 122 579	
W roku 1922	" " " "	× 5000	= 20 612 895 000

Na majątek powiatu składają się następujące pozycje:

I. Majątek w kapitałach, udziałach pp.

1. Na amortyzację i odsetki długów w Powiatowej Kasie Oszczędności	219 916
2. Udziały w Drukarni Polskiej, Sp. z ogr. odp. w Kartuzach	2 000 000
3. Udziały w Kaszubskiej Szwajcarii, Sp. z ogr. odp.	1 000 000
4. Od gminy Kartuz koszta nabycia gruntu	7 417
5. Fundusz Powiatowego Biura Handlowego	97 000 000

Dział I razem: 100 227 333

II. Nieruchomości zabudowane.

1. Dom powiatowy z przynależnościami	441 000 000
2. Stary szpital " "	135 000 000
3. Więzienie powiatowe z przynależnościami	67 500 000
4. Dom w Sulęczynie	42 500 000
5. Dom w Brodnicy	33 750 000
6. Elektrownia w Rutkach według bilansu na 31-go grudnia 1922 r.	4 250 000 000
7. Tartak powiatowy	49 500 000
8. Dom przy ul. 5-tej Brygady w Kartuzach z przynależnościami ..	140 000 000
9. Resztówka Borkowo (253 morgi) z zabudowaniem	335 000 000
10. Dom w Stężycy z 2 morgami ziemi	60 000 000
11. Dom w Sierakowicach	45 000 000
12. Nowy szpital powiatowy z przynależnościami	380 000 000
Dział II razem:	5 979 250 000

III. Nieruchomości niezabudowane.

1. Stoki Raduni w Glińcu, zalesione, 85 mórg	103 620 000
2. Szkółka w Kartuzach (33 arów)	10 000 000
3. Łąki i ogród przy domu powiatowym	50 000 000
4. Lasek w Brodnicy (7 ha 38 a)	27 500 000
5. Lasek w Brodnicy (15 ha 4 a)	57 500 000
6. Pokłady żwiru w Dubowie (2 morgi)	10 000 000
7. Wartość szos z zales. stokami i drzewami	15 675 000 000
Dział III razem:	15 933 620 000

IV. Ruchomości.

1. Utenyżlja szosowe	45 000 000
2. Nieruchomości w domu powiatowym	33 750 000
3. Nieruchomości w szpitalu powiatowym	37 500 000
4. Biblioteka powiatowa	3 000 000
5. Samochód 4-osobowy	20 000 000
6. Motocykl	1 000 000
Dział IV razem:	140 250 000

Majątek powiatu w całości:

Ważniejsze nabytki powiatu w ciągu roku 1922.

(Wartość w przybliżeniu w dniu 1. I. 23).

1. Udziały w Drukarni Polskiej sp. z ogr. odp.	2 000 000
2. Udziały w Kaszubskiej Szwajcarji sp. z ogr. odp.	1 000 000
3. Nowy dom dla szpitala powiatowego	380 000 000
4. Motocykl	1 000 000
5. Biblioteka powiatowa	3 000 000
6. Biuro elektrowni w Rutkach	5 000 000
7. 20 ton miedzi	240 000 000
8. 160 masztów	10 000 000
9. 5 klm. nowej szosy	50 000 000
10. Przyrost kapitałów Powiatowego Biura Handlowego	50 000 000
Razem:	742 000 000

Ważniejsze ubytki w ciągu roku 1922.

1. 2 konie	4 000 000
2. 3 wozy, szory	4 000 000
3. Długi zaciągnięte w ciągu roku 1922	27 158 334
razem	35,158,334

Przyrost majątku w ciągu roku 1922 zatem wynosi

706 841 666

Sprawozdanie Powiatowej Kasy Komunalnej

Dochód

(Za czas od 1-go kwietnia 1920 r.)

Kwota budżetem uchwalona		Dopisano		Odpisano		Ostateczna należność		Tytuł	Oznaczenie	Uiszczenie		Reszta	
mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.			mk.	f.	mk.	f.
945	—	—	—	945	—	—	—	I	Nadwyżki i procenta	—	—	—	—
51 516	—	—	—	51 516	—	—	—	II	Dodatki do przeprowadzenia porządku pow. itd.	—	—	—	—
2 131	—	3 030	—	761	90	4 399	10	III	Administracja dróg bitych	4 399	10	—	—
4 000	—	—	—	922	50	3 077	50	IV	Karty myśliwskie ..	3 077	50	—	—
4 983	—	—	—	2 505	—	2 478	—	V	Dzierżawa za nieruchomości powiat. . .	2 478	—	—	—
12 500	—	148 377	04	—	—	160 877	04	VI	Tartak w Rutkach .	160 877	14	—	—
212 673	—	238 287	26	68 480	41	382 479	85	VII	Dodatki do kosztów administracyjnych .	382 479	85	—	—
200	—	—	—	71	75	128	25	VIII	Z spornych spraw administracyjnych .	128	25	—	—
25 500	—	78 750	60	2 500	—	101 750	60	IX	Publ. opieka zdrowotności	93 943	60	7 807	—
3 330	—	—	—	460	19	2 869	81	X	Utrzym. umysłowo-chorych itd.	2 869	81	—	—
120	—	—	—	120	—	—	—	XI	Licencja byków rozplodowych	—	—	—	—
500	—	—	—	175	60	324	40	XII	Rewizje rzeźni od wójt.	289	40	35	—
532 900	—	547 532	81	—	—	1 080 432	81	XIII	Podatki powiatowe.	1 078 113	54	2 319	27
1 702	—	1 596 897	35	—	—	1 589 599	35	XIV	Powszechnie	1 598 599	35	—	—
853 000	—	2 612 875	06	128 458	35	3 337 416	71		Suma dochodów zw.	3 327 255	44	10 161	27
1 190 000	—	—	—	654 163	67	535 836	33	XV	Dochody nadzwycz.	535 836	33	—	—
57 415	62	—	—	46 664	89	10 750	73		Rachunki zaległe ..	10 750	73	—	—
—	—	6 143 000	—	—	—	6 143 000	—		Poza budżetem ...	6 143 000	—	—	—
2 100 415	62	8 755 875	06	829 286	91	10 027 003	77		Dochód ogólny ...	10 016 842	50	10 161	27

7 926 588,15

Rachunek Kasy

Oznaczenie przedmiotu	Suma ogólna		Podatek powiat. i gospodnio-szynkarski		Podatek od psów		Podatek od nabycia nieruchomości i wyszynk.		Administracja ogólna		Elektrownia	
	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.
Dochód ogólny przy końcu roku rachunkowego 1920	59 997 784	73	465 379	29	37 244	—	437 365	89	2 933 853	32	997 185	80
Rozchód ogólny w roku 1920	48 187 397	12							3 873 842	50	616 150	72
Stan	**)	11 810 387	61						7 403 941	01	381 035	08
Zaliczkowo wypłacono									*) 8 580 098	51		

za rok rachunkowy 1920.

do 31-go marca 1921 r.)

Rozchód

Kwota budżetem uchwalona		Dopisano		Odpisano		Ostateczna należność		Tytuł	Oznaczenie	Uiszczenie		Reszta	
mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.			mk.	f.	mk.	f.
186 900	44	977 600	27	400	—	1 164 100	71	I	Administracja szos powiatowych	1 164 100	71	—	—
80 000	—	887 353	34	—	—	967 353	34	II	Administracja dróg gminnych	967 353	34	—	—
57 374	60	142 585	93	5 405	51	194 555	02	III	Administracja urzędów powiatoych ..	194 555	02	—	—
25 000	—	29 785	60	—	—	54 785	60	IV	Dodatki dla wójtostw	54 785	60	—	—
329 139	76	724 486	81	100	—	1 053 526	57	V	Wydatki na urzęd. i funkcjonarjuszy ..	1 053 526	57	—	—
40 080	88	253 738	61	3 022	43	290 797	06	VI	Inne wydatki administracyjne	290 797	06	—	—
51 727	—	123 979	94	6 549	32	169 157	62	VII	Na cele sanitarne ..	169 157	62	—	—
50 000	—	—	—	14 862	68	35 137	32	VIII	Podatki wojewódzkie	35 137	32	—	—
1 427	50	1 963	20	—	—	3 390	70	IX	Majątek powiatowy Borkowo	3 390	70	—	—
10 000	—	65 633	16	—	—	75 633	16	X	Tartak w Rutkach ..	75 633	16	—	—
21 349	82	1 413 300	42	3 600	—	1 431 050	24	XI	Wydatki różne	1 431 050	24	—	—

853 000	—	4 620 427	28	33 939	94	5 439 487	34	XII	Suma rozchod. zw.	5 439 487	34	—	—
1 190 000	—	399 358	49	843 042	26	746 316	23		Rozchody nadzw. ..	746 316	23	—	—
1 218 137	44	—	—	—	—	1 218 137	44		Rachunki zaległe ..	1 218 137	44	—	—
—	—	2 200 000	—	—	—	2 200 000	—		Poza budżetem ..	2 200 000	—	—	—
3 261 137	44	7 219 785	77	876 982	20	9 603 941	01		Rozchód ogólny ..	9 603 941	01	—	—

6 342 803,57

Zestawienie:

Dochód	10 016 842,50 mk.
Rozchód	9 603 941,01 "
Stan	412 901,49 mk.
Z odliczeniem pożyczki z Powiatowej Kasy Oszczędności *)	3 943 000,00 mk.
Pozostaje niedobór przy końcu roku *)	3 530 098,51 mk.

Obrot bankowy	Podatek od przyrostu		Konto poboczne		Starostwo Krajowe		Izba Rolnicza		Podatek od bydła i koni		Na rzecz zakładu ubezpieczeń w rolnictwie		Depozyt		Zaliczki	
	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.
6 143 000	—	2 077 377	07	43 522 205	73	448 236	07	44 965 05	820 758	—	95 288 54	339 910	94	1 63 5015	03	
2 200 000	—	—	—	35 394 704	57	602 084	59	—	—	—	—	256 380	20	1 714 136	03	
*) 3 943 000	—	2 077 377	07	8 127 501	16	153 848	58	44 965 05	820 758	—	95 288 54	83 530	74	79 121	—	

**Kasa Komunalna
Powiatu Kartuskiego.**

Stan

Zaliczkowo wpłacono ...

Stan gotówki.....**)

15 573 455,64 mk.

3 763 068,03 mk.

**) 11 810 387,61 mk.

Wykaz długów 1920 roku.

Nr. bież.		1920		1919		Pozatem 1922 roku			
		mk.	f.	mk.	f.	więcej mk.	f.	mniej mk.	f.
1	Lebensversicherungsbank A. G. Stuttgart pierwotnie 200 000,— mk.	125 637	39	125 637	39				
2	Preussische Rentenversicherungsanstalt Ber- lin pierwotnie 100 000,— mk.	151 107	06	151 107	06				
3	Miejska Kasa Oszczędności Frankenstein pierwotnie 200 000,— mk.	173 903	64	173 903	64				
4	Powiatowa Kasa Oszczędności Kartuzy pierwotnie 150 000,— mk.	135 874	05	137 918	89			2 034	84
5	Hannoversche Bodenkreditbank Hildesheim pierwotnie 200 000,— mk.	168 166	10	168 166	10				
6	Preussische Central - Bodenkredit A. G. pierwotnie 500 000,— mk.	393 737	50	393 737	50				
7	Preussische Central - Bodenkredit A. G. pierwotnie 220 000,— mk.	185 247	50	185 247	50				
8	Powiatowa Kasa Oszczędności Kartuzy pierwotnie 67 000,— mk.	62 167	04	63 708	33			1 541	29
9	Dług hipot. od Pow. Kasy Oszczędności W. M. na Borkowo król. karta 21	9 000	—	9 000	—				
10	Pożyczka wekslowa na wsparcie familijne Centrala Żyrowa Gdańsk 1 991 806,53 mk. Seehandlung Berlin 3 480 756,55 mk.	5 472 563	08	5 472 563	08				
11	Dług hipot. od Preuss. Centr.-Bodenkredit A. G. Berlin na Borkowo karta 17	6 000	—	6 000	—				
12	Dług hipot. od M. Łaszewskiej, Wrzeszcz na Borkowo karta 17	1 600	—	1 600	—				
13	Dług bieżący przy Powiat. Kasie Oszczęd- ności w miejscu	3 943 000	—	1 143 000	—	2 800 000	—		
	Suma długów	10 828 013	36	8 031 589	49	2 800 000	—	3 576	13
						2 796 423,87			

Wykaz stanu majątku 1920 roku.

Nr. bież.		1920		1919		Pozatem 1920 roku			
		mk.	f.	mk.	f.	więcej mk.	f.	mniej mk.	f.
1	3 1/2 % Westpreuss. Prov. VI, Ausgabe A, Nr. 0751/60, po nomin. wartości od 30 000 mk. Kurs 31. 5. 15. = 81,—	—	—	24 300	—	—	—	24 300	—
2	Fundusz na książkę oszczęd. 11 855	68 612	24	68 000	—	612	24	—	—
3	Fundusz na utrzymanie mostu przez rzekę Łebę przy Sianowie—Nowejhucie na książkę oszczęd. nr. 11 703 827,42 5 % niem. pożyczk. państw. F Nr. 145 109/10 nomin 20 000,— Zakupiono po mk. 99 19 800,—	827	42	20 607	90	—	—	19 780	—
4	Fundusz na budowę kolei Stara-Piła—Wrzeszcz. Książka oszcz. nr. 14 437.	13 413	97	12 960	37	453	60	—	—
5	Gmina Kartuzy, koszta za nabycie nieruchomości kolei.	10 417	25	10 417	25	—	—	—	—
6	Fundusz na samochód powiatowy, książka oszczędności 15 332.	8 395	44	8 072	56	322	88	—	—
7	Fundusz na budowę nowego szpitalu, książka oszczędności nr. 160 90.	1 031	35	10 604	29	—	—	9 572	94
8	Złożone procenty za długi zagraniczne, książka oszczędności nr. 20 853.	44 025	44	—	—	44 025	44	—	—
Suma stanu majątku		146 703	11	154 962	37	45 414	16	53 653	42

8 139,26

Sprawozdanie Powiatowej Kasy Komunalnej

Dochód

(Za czas od 1-go kwietnia 1921 r.

Kwota budżetem uchwalona		Dopisano		Odpisano		Ostateczna należność		Tytuł	Oznaczenie	Uiszczenie		Reszta	
mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.			mk.	f.	mk.	f.
1 557	24	29 896	90	612	24	30 841	90	I	Nadwyżki procenta	30 841	90	—	—
51 516	—	951 190	10	—	—	1 002 706	10	II	Dodatki do przeprowadzenia porządku pow. itd.	1 002 706	10	—	—
47 147	—	54 692	—	140	—	101 699	—	III	Administracja dróg bitych	101 699	—	—	—
150 000	—	140 462	50	—	—	290 462	50	IV	Karty myśliwskie ..	290 462	50	—	—
24 700	—	300	—	3 696	65	21 303	35	V	Dzierżawa za nieruchomości powiat. ..	21 303	35	—	—
1 450 000	—	306 435	10	—	—	1 756 435	10	VI	Tartak w Rutkach ..	1 756 435	10	—	—
3 407 600	—	6 605 317	33	431 415	20	9 581 502	13	VII	Dodatki do kosztów administracyjnych ..	9 566 497	13	15 005	—
600	—	—	—	473	20	126	80	VIII	Z spornych spraw administracyjnych ..	126	80	—	—
398 000	—	995 785	80	9 180	—	1 384 605	80	IX	Publ. opieka zdrowotności	1 383 443	80	1 160	—
57 000	—	283 042	72	—	—	340 042	72	X	Utrzym. umysłowo-chorych itd.	324 565	39	15 477	33
6 000	—	9 875	—	—	—	15 875	—	XI	Licencja byków rozplodowych	15 875	—	—	—
5 000	—	14 511	—	—	—	19 511	—	XII	Rewizje rzeźni od wójt.	19 511	—	—	—
6 301 580	—	9 916 665	01	551 791	68	15 666 453	33	XIII	Podatki powiatowe ..	15 406 445	77	260 007	56
1 965	76	34	24	—	—	2 000	—	XIV	Powszechny	2 000	—	—	—
11 902 666	—	19 308 207	70	997 308	97	30 213 564	73		Suma dochodów zw.	29 921 914	84	291 649	89
4 660 000	—	—	—	2 855 512	54	1 804 487	46	XV	Dochody nadzwycz.	1 804 487	46	—	—
—	—	10 161	27	1 307	—	8 854	27		Rachunki zaległe ..	2 299	27	6 555	—
—	—	3 943 000	—	—	—	3 943 000	—		Obrot bankowy ...	3 943 000	—	—	—
16 562 666	—	23 261 368	97	3 854 128	51	35 969 906	46		Dochód ogólny ...	35 671 701	57	298 204	89

19 407 240,46

Rachunek Kasy

Oznaczenie przedmiotu	Suma ogólna		Podatek powiat. i gospodnio-szynkarski		Podatek od psów		Podatek od nabycia nieruchomości i wyszynk.		Administracja ogólna		Elektrownia	
	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.
Dochód ogólny przy końcu roku rachunkowego 1921	238 102 235	67	5 001 984	48	585 721	56	12 000	—	26 128 995	54	9 006 610	82
Rozchód ogólny w roku 1921	205 410 351	49							31 728 701	57	3 519 865	36
Przy końcu roku stan Zaliczkowo wypłacono	3) 32 691 884	18							38 565 944	52	5 486 745	46
									2) 6 837 242	95		

za rok rachunkowy 1921.

do 31-go marca 1922 r.)

Rozchód

Kwota budżetem uchwalona		Dopisano		Odpisano		Ostateczna należność		Tytuł	Oznaczenie	Uiszczenie		Reszta	
mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.			mk.	f.	mk.	f.
4 440 900	44	1 633 307	37	19 000	—	6 055 207	81	I	Administracja szos powiatowych	6 055 207	81	—	—
300 000	—	7 040 022	12	—	—	7 340 022	12	II	Administracja dróg gminnych	7 340 022	12	—	—
807 377	—	627 734	45	7 377	—	1 427 734	45	III	Administracja urzędów powiatowych	1 427 734	45	—	—
72 000	—	537 480	80	—	—	609 480	80	IV	Dodatki dla wójtostw	609 480	80	—	—
4 082 600	—	4 442 331	—	35 400	—	8 489 531	—	V	Wydatki osobowe	8 489 531	—	—	—
1 291 350	—	1 499 472	05	22 340	25	2 768 481	80	VI	Inne wydatki administracyjne	2 768 481	80	—	—
1 399 398	—	—	—	48 234	—	1 351 164	—	VII	Podatki powiatowe i wojewódzkie	1 351 164	—	—	—
882 100	—	1 232 597	23	144 157	—	1 970 540	23	VIII	Na cele sanitarne	1 970 540	23	—	—
427	50	300	—	—	—	727	50	IX	Majątek powiatowy Borkowo	727	50	—	—
580 000	—	938 141	75	13 000	—	1 505 141	75	X	Tartak w Rutkach	1 505 141	75	—	—
53 847	06	826 546	24	—	—	880 393	30	XI	Wydatki różne	880 393	30	—	—

13 910 000	—	18 777 933	01	289 508	25	32 398 424	76		Suma rozchod. zw.	32 398 424	76	—	—
4 660 000	—	—	—	2 022 578	75	2 637 421	25	XII	Rozchody nadzw.	2 637 421	25	—	—
—	—	3 530 098	51	—	—	3 530 098	51		Rachunki zaległe	3 530 098	51	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—			—	—	—	—
18 570 000	—	22 308 031	52	2 312 087	—	38 565 944	52		Rozchód ogólny	38 565 944	52	—	—

19 995 944,52

Zestawienie:

Dochód	35 671 701,57 mk
Rozchód	38 565 944,52 "
Niedobór	2 894 242,95 mk.
Z doliczeniem pożyczki z Pow. Kasy Oszczędn. (z r. 1920) ¹⁾	3 943 000,00 mk
Pozostaje niedobór w dniu 31 marca 1922 r. ²⁾	6 837 242,95 mk.

Obrot bankowy	Podatek od przyrostu		Konto poboczne		Starostwo Krajowe		Izba Rolnicza		Podatek od bydła i koni		Na rzecz zakładu ubezpieczeń w rolnictwie		Depozyt		Zaliczki	
	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.
3 943 000	—		176 896 564	81	201 480	28	412 108	07	3 603 126	—	1 240 175	25	8 787 415	65	2 283 053	22
			146 900 439	42	436 819	58			3 439 944	—	1 240 175	25	8 516 643	14	2 790 520	22
¹⁾ 3 943 000	—		29 996 125	39			412 108	07	163 182	—			270 772	51		507 467
					235 339	30										

**Kasa Komunalna
Powiatu Kartuskiego.**

Stan 40 271 933,43 mk.
Zaliczkowo wpłacono 7 580 049,25 mk.
Stan gotówki ²⁾ 32 691 884,18 mk.

Wykaz długów 1921 roku.

Nr. bież.		1921		1920		Pozatem 1921 roku			
		mk.	f.	mk.	f.	więcej mk.	f.	mniej mk.	f.
1	Lebensversicherungsbank A. G. Stuttgart pierwotnie 200 000,— mk.	125 637	39	125 637	39				
2	Preussische Rentenversicherungsanstalt Berlin pierwotnie 200 000,— mk.	151 107	06	151 107	06				
3	Miejska Kasa Oszczędności Frankenstein pierwotnie 200 000,— mk.	173 903	64	173 903	64				
4	Powiatowa Kasa Oszczędności Kartuzy pierwotnie 150 000,— mk.	133 761	81	135 884	05			2 122	24
5	Hannoversche Bodenkreditbank Hildesheim pierwotnie 200 000,— mk.	168 166	10	168 166	10				
6	Preussische Central - Bodenkredit A. G. pierwotnie 500 000,— mk.	393 737	50	393 737	50				
7	Preussische Central - Bodenkredit A. G. pierwotnie 220 000,— mk.	185 247	50	185 247	50				
8	Powiatowa Kasa Oszczędności Kartuzy pierwotnie 67 000,— mk.	60 575	62	62 167	04			1 591	42
9	Dług hipot. od Pow. Kasy Oszczędności W. M. na Borkowo król. karta 21	9 000	—	9 000	—				
10	Pożyczka wekslowa na wsparcie familijne Centrala Żyrowa Gdańsk 1 991 806,53 mk Seehandlung Berlin 3 480 756,55 mk.	5 472 563	08	5 472 563	08				
11	Dług hipot. od Preuss. Centr.-Bodenkredit A. G. Berlin na Borkowo karta 17	6 000	—	6 000	—				
12	Dług hipot. od M. Łaszewskiej, Wrzeszcz na Borkowo karta 17	1 600	—	1 600	—				
13	Dług bieżący przy Powiat. Kasie Oszczęd- ności w miejscu	3 943 000	—	3 943 000	—				
	Suma długów	10 824 299	70	10 828 013	36			3 713	66
								3 713,66	

Wykaz stanu majątku 1921 roku.

Nr. bież.		1921		1920		Pozatem 1921 roku			
		mk.	f.	mk.	f.	więcej mk.	f.	mniej mk.	f.
1	Fundusz na książkę oszczędn. 11 855	70 156	04	68 612	24	1 543	80		
2	Fundusz na utrzymanie mostu przez rzekę Lebę przy Sianowie—Nowejhucie na książkę oszczędn nr. 11 705	849	73	827	42	22	31		
3	Fundusz na budowę kolei Stara-Pila—Wrzeszcz. Książka oszcz. nr. 14 437.	13 715	74	13 413	97	301	77		
4	Gmina Kartuzy, koszta za nabycie nieru- chomości kolei.	8 417	25	10 417	25			2 000	
5	Fundusz na samochód powiatowy, książka oszczędności 15 332.	8 622	09	8 395	44	226	65		
6	Fundusz na budowę nowego szpitalu, książka oszczędności nr. 16 090.	1 079	79	1 031	35	48	44		
7	Złożone procenty za długi zagraniczne, książka oszczędności nr. 20 853.	88 050	88	44 025	44	44 025	44		
Suma stanu majątku		190 891	11	146 723	37	46 168	41	2 000	
						44 168,41			

Sprawozdanie Powiatowej Kasy Komunalnej

Dochód

(Za czas od 1-go kwietnia 1922 r.)

Kwota budżetem uchwalona		Dopisano		Odpisano		Ostateczna należność		Tytuł	Oznaczenie	Uiszczenie		Reszta	
mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.			mk.	f.	mk.	f.
9 419 000	—	13 124 099	70	130 463	30	22 412 636	40	I	Administracja Wydziału Powiatowego i wójtostw	20 397 756	40	2 014 880	—
1 059 333	—	285 788	33	25 000	—	1 320 121	33	II	Administ. ogólna	1 210 969	96	109 151	37
1 200 000	—	1 432 258	06	—	—	2 632 258	06	III	Administracja szpitalu i opieka sanit.	2 540 758	06	91 500	—
59 560 231	—	9 541 058	39	76 382	—	69 024 907	39	IV	Majątki powiatowe	11 519 907	39	57 505 000	—
93 370	59	4 171	44	—	—	97 542	03	V	Administracja długów i kapitałów	97 542	03	—	—
375 000	—	300 000	—	—	—	675 000	—	VI	Administ. Starostwa	300 000	—	375 000	—
51 224 457	—	6 243 069	05	1 453 862	81	56 013 663	24	VII	Administ. podatków	54 070 561	90	1 943 101	34

122 931 391	59	30 930 444	97	1 685 708	11	152 176 128	45
—	—	24 432 040	97	—	—	24 432 040	97
—	—	321 533	89	15 005	—	306 528	89
122 931 391	59	55 684 019	83	1 700 713	11	176 914 698	31
53 983 306,72							

Suma dochodów zwyczajnych	90 137 495	74	62 038 633	71
Poza budżetem	24 432 040	97	—	—
Rachunki zaległe	235 317	60	71 211	29
	114 804 854	31	62 109 844	—

Rachunek Kasy

Oznaczenie przedmiotu	Suma ogólna		Podatek powiat. i gospodnio-szynkarski		Podatek od psów		Podatek od nabycia nieruchomości i wyszynk.		Administracja ogólna		Elektrownia	
	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.
Dochód ogólny przy końcu roku rachunkowego 1922	380 616 348	46	31 409 355	67	629 098	45	6 294 343	95	52 370 722	24	—	—
Rozchód ogólny w roku 1922	347 275 564	26							90 703 520	31	—	—
Przy końcu roku stan Zaliczkowo wypłacone	3 ³⁾ 33 340 784	20							105 448 745	99	—	—
									2 ²⁾ 14 745 225	68	—	—

za rok rachunkowy 1922.

do 31-go grudnia 1922 r.)

Rozchód

Kwota budżetem uchwalona		Dopisano		Odpisano		Ostateczna należność		Tytuł	Oznaczenie	Uiszczenie		Reszta	
mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.			mk.	f.	mk.	f.
7 342 000	—	3 844 284	91	1 722 703	10	9 463 581	81	I	Administracja Wydziału Powiatowego	9 463 581	81		
2 675 000	—	888 111	57	149 413	—	3 413 698	57	II	Administ. ogólna	3 413 698	57		
2 880 000	—	2 426 196	70	441 676	30	4 864 520	40	III	Administracja szpitalu i opieka sanit.	4 864 520	40		
25 660 986	—	33 015 040	12	11 963 777	68	46 712 248	44	IV	Majątki powiatowe (szosy)	46 712 248	44		
52 938	94	8 016	66	862	50	60 093	10	V	Administracja długów i kapitałów	60 093	10		
375 000	—	18 215	50	—	—	393 215	50	VI	Administ. Starostwa	393 215	50		
12 674 282	—	108 379	50	3 687 053	—	9 095 608	50	VII	Administ. podatków	9 095 608	50		
13 430 815	—	5 580 263	45	3 462 108	60	15 548 969	85	VIII	Wydatki osobowe	15 540 801	75	8 168	10
63 240 000	—	1 350 000	—	56 495 902	—	8 094 098	—	IX	Prace inwestycyjne	8 094 098	—		
128 331 021	94	47 238 508	41	77 923 496	18	97 646 034	17		Suma rozchodów zwyczajnych	97 637 866	07	8 168	10
—	—	973 636	97	—	—	973 636	97		Poza budżetem	973 636	97		
—	—	6 837 242	95	—	—	6 837 242	95		Rachunki zaległe	6 837 242	95		
128 331 021	94	55 049 388	33	77 923 496	18	105 456 914	09			105 448 745	99	8 168	10

22 874 107,85

Zestawienie:

Dochód	114 804 854,31 mk.
Rozchód	105 448 745,99 "
Stan	9 356 108,32 mk.
{ Z odliczeniem pożyczki od Banku Związku Kas Komunalnych w Poznaniu	20 158 334,— mk.
{ i Powiat. Kasa Oszczędn. (z roku 1920)	3 943 000,— " ¹⁾ 24 101 334,— mk.
Pozostaje niedobór przy końcu roku	²⁾ 14 745 225,68 mk.

Obrot bankowy		Podatek od przyrostu		Konto poboczne		Starostwo Krajowe		Izba Rolnicza		Podatek od bydła i keni		Na rzecz zakładu ubezpieczeń w rolnictwie		Depozyt		Zaliczki		
marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	
24 101 334	—			252 828 768	59	299 708	—	440 225 48						11 216 091	58	1 026 705	50	
				213 408 656	15	401 231	30			18 670	—	58 223	52	11 130 585	30	16 809 452	—	
¹⁾ 24 101 334	—			39 420 112	44			440 225 48		18 670	—	58 223	52	85 506	28		15 782 746	50

**Kasa Komunalna
Powiatu Kartuskiego.**

Stan

Zaliczkowo wpłacono ... 30 706 394,— "

Stan gotówki

64 047 178,20 mk.

33 340 784,20 mk.

Wykaz długów 1922 roku.

Nr. bież.		1922		1921		Pozatem 1922 roku			
		mk.	f.	mk.	f.	więcej		mniej	
						mk.	f.	mk.	f.
1	Lebensversicherungsbank A. G. Stuttgart pierwotnie 200 000,— mk.	125 637	39	125 637	39				
2	Preussische Rentenversicherungsanstalt Ber- lin pierwotnie 200 000,— mk.	151 107	06	151 107	06				
3	Miejska Kasa Oszczędności Frankenstein pierwotnie 200 000,— mk.	173 903	64	173 903	64				
4	Powiatowa Kasa Oszczędności Kartuzy pierwotnie 150 000,— mk.	130 500	—	133 761	81			3 261	81
5	Hannoversche Bodenkreditbank Hildesheim pierwotnie 200 000,— mk.	168 166	10	168 166	10				
6	Preussische Central - Bodenkredit A. G. pierwotnie 500 000,— mk.	393 737	50	393 737	50				
7	Preussische Central - Bodenkredit A. G. pierwotnie 220 000,— mk.	185 247	50	185 247	50				
8	Powiatowa Kasa Oszczędności Kartuzy pierwotnie 67 000,— mk.	59 000	—	60 575	62			1 575	62
9	Dług hipot. od Pow. Kasy Oszczędności W. M. na Borkowo król. karta 21	9 000	—	9 000	—				
10	Pożyczka wekslowa na wsparcie rodzinne Centrala Żyrowa Gdańsk 2 295 324,— mk. Seehandlung Berlin 3 480 756,55 mk.	5 776 080	55	5 472 563	08	303 517	47		
11	Dług hipot. od Preuss. Centr.-Bodenkredit A. G. Berlin na Borkowo karta 17	6 000	—	6 000	—				
12	Dług hipot. od M. Łaszewskiej, Wrzeszcz na Borkowo karta 17	—	—	1 600	—			1 600	—
13	Dług bieżący przy Powiat. Kasie Oszczę- dności w miejscu	3 943 000	—	3 943 000	—				
14	Dług bieżący przy Bank Kom. Kas Oszczę- dności Poznań	20 158 334	—	—	—	20 158 334			
15	Pow. Kasa Oszczędn. w m. (dla Elektrowni).	7 000 000	—	—	—	7 000 000			
	Suma długów	38 279 713	74	10 824 299	70	27 461 851	47	6 437	43
						27 455 414,04			

Wykaz stanu majątku 1921 roku.

Nr. bież.		1921		1920		Pozatem 1921 roku			
		mk.	f.	mk.	f.	więcej		mniej	
						mk.	f.	mk.	f.
1	Fundusz na książkę oszczędn. 11 855	70 156	04	68 612	24	1 543	80		
2	Fundusz na utrzymanie mostu przez rzekę Łebę przy Sianowie—Nowejhucie na książkę oszczędn nr. 11 705	849	73	827	42	22	31		
3	Fundusz na budowę kolei Stara-Piła—Wrzeszcz. Książka oszcz. nr. 14 437.	13 715	74	13 413	97	301	77		
4	Gmina Kartuzy, koszty za nabycie nieruchomości kolei.	8 417	25	10 417	25	—	—	2 000	—
5	Fundusz na samochód powiatowy, książka oszczędności 15 332.	8 622	09	8 395	44	226	65		
6	Fundusz na budowę nowego szpitalu, książka oszczędności nr. 16 090.	1 079	79	1 031	35	48	44		
7	Złożone procenty za długi zagraniczne, książka oszczędności nr. 20 853.	88 050	88	44 025	44	44 025	44		
Suma stanu majątku		190 891	11	146 723	37	46 168	41	2 000	—
						44 168,41			

Sprawozdanie Powiatowej Kasy Komunalnej

Dochód

(Za czas od 1-go kwietnia 1922 r.)

Kwota budżetem uchwalona		Dopisano		Odpisano		Ostateczna należność		Tytuł	Oznaczenie	Uiszczenie		Reszta	
mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.			mk.	f.	mk.	f.
9 419 000	—	13 124 099	70	130 463	30	22 412 636	40	I	Administracja Wydziału Powiatowego i wójtostw	20 397 756	40	2 014 880	—
1 059 333	—	285 788	33	25 000	—	1 320 121	33	II	Administ. ogólna	1 210 969	96	109 151	37
1 200 000	—	1 432 258	06	—	—	2 632 258	06	III	Administracja szpitalu i opieka sanit.	2 540 758	06	91 500	—
59 560 231	—	9 541 058	39	76 382	—	69 024 907	39	IV	Majątki powiatowe	11 519 907	39	57 505 000	—
93 370	59	4 171	44	—	—	97 542	03	V	Administracja długów i kapitałów	97 542	03	—	—
375 000	—	300 000	—	—	—	675 000	—	VI	Administ. Starostwa	300 000	—	375 000	—
51 224 457	—	6 243 069	05	1 453 862	81	56 013 663	24	VII	Administ. podatków	54 070 561	90	1 943 101	34

122 931 391	59	30 930 444	97	1 685 708	11	152 176 128	45
—	—	24 432 040	97	—	—	24 432 040	97
—	—	321 533	89	15 005	—	306 528	89
122 931 391	59	55 684 019	83	1 700 713	11	176 914 698	31

53 983 306,72

Suma dochodów zwyczajnych	90 137 495	74	62 088 632	71
Poza budżetem	24 432 040	97	—	—
Rachunki zaległe	235 317	60	71 211	29
	114 804 854	31	62 109 844	—

Rachunek Kasy

Oznaczenie przedmiotu	Suma ogólna		Podatek powiat. i gospodnio-szynkarski		Podatek od psów		Podatek od nabycia nieruchomości i wyszynk.		Administracja ogólna		Elekrownia	
	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.	marek	f.
Dochód ogólny przy końcu roku rachunkowego 1922	380 616 348	46	31 409 355	67	629 098	45	6 294 343	95	52 370 722	24	—	—
Rozchód ogólny w roku 1922	347 275 564	26							90 703 520	31	—	—
Przy końcu roku stan Zaliczkowo wypłacono	3) 33 340 784	20							105 448 745	99	—	—
									2) 14 745 225	68	—	—

Wykaz długów 1922 roku.

Nr. bież.		1922		1921		Pozatem 1922 roku			
		mk.	f.	mk.	f.	więcej mk.	f.	mniej mk.	f.
1	Lebensversicherungsbank A G. Stuttgart pierwotnie 200 000,— mk	125 637	39	125 637	39				
2	Preussische Rentenversicherungsanstalt Ber- lin pierwotnie 200 000,— mk.	151 107	06	151 107	06				
3	Miejska Kasa Oszczędności Frankenstein pierwotnie 200 000,— mk.	173 903	64	173 903	64				
4	Powiatowa Kasa Oszczędności Kartuzy pierwotnie 150 000,— mk.	130 500	—	133 761	81			3 261	81
5	Hannoversche Bodenkreditbank Hildesheim pierwotnie 200 000,— mk.	168 166	10	168 166	10				
6	Preussische Central - Bodenkredit A. G. pierwotnie 500 000,— mk.	393 737	50	393 737	50				
7	Preussische Central - Bodenkredit A. G. pierwotnie 220 000,— mk.	185 247	50	185 247	50				
8	Powiatowa Kasa Oszczędności Kartuzy pierwotnie 67 000,— mk.	59 000	—	60 575	62			1 575	62
9	Dług hipot. od Pow. Kasy Oszczędności W. M. na Borkowo król. karta 21	9 000	—	9 000	—				
10	Pożyczka wekslowa na wsparcie familijne Centrala Żyrowa Gdańsk 2 295 324,— mk. Seehandlung Berlin <u>3 480 756,55</u> mk	5 776 080	55	5 472 563	08	303 517	47		
11	Dług hipot. od Preuss. Centr.-Bodenkredit A. G. Berlin na Borkowo karta 17	6 000	—	6 000	—				
12	Dług hipot. od M. Łaszewskiej, Wrzeszcz na Borkowo karta 17	—	—	1 600	—			1 600	—
13	Dług bieżący przy Powiat. Kasie Oszczęd- ności w miejscu	3 943 000	—	3 943 000	—				
14	Dług bieżący przy Bank Kom. Kas Oszczę- dności Poznań	20 158 334	—	—	—	20 158 334	—		
15	Pow. Kasa Oszczędn. w m. (dla Elektrowni).	7 000 000	—	—	—	7 000 000	—		
	Suma długów	38 279 713	74	10 824 299	70	27 461 851	47	6 437	43
						27 455 414,04			

Wykaz stanu majątku 1922 roku.

Nr. bież.		1922		1921		Pozatem 1922 roku			
		mk.	f.	mk.	f.	więcej		mniej	
						mk.	f.	mk.	f.
1	Fundusz na książkę oszczędn. 11 855			70 156	04			70 156	04
2	Fundusz na utrzymanie mostu przez rzekę Lebę przy Sianowie—Nowejhucie na książkę oszczędn. nr. 11 705			849	73			849	73
3	Fundusz na budowę kolei Stara-Piła—Wrzeszcz. Książka oszcz. nr. 14 437.			13 715	74			13 715	74
4	Gmina Kartuzy, koszta za nabycie nieruchomości kolei.	7 417	25	8 417	25			1 000	—
5	Fundusz na samochód powiatowy, książka oszczędności 15 332.			8 622	09			8 622	09
6	Fundusz na budowę nowego szpitalu, książka oszczędności nr. 16 090.			1 079	79			1 079	79
7	Złożone procenty za długi zagraniczne, książka oszczędności nr. 20 853.	219 916	32	88 050	88	131 865	44		
8	Udział w Kaszubskiej Szwajcarji	1 000 000	—			1 000 000	—		
9	Udział w Drukarni Polskiej	2 000 000	—			2 000 000	—		
Suma stanu majątku		3 227 333	57	190 891	52	3 131 865	44	95 423	39

3 036 442,05

Sprawozdanie Powiat. Kasy Oszczędności za r. 1919 – 1920 – 1921.

(Sprawozdanie za rok 1922 nie jest jeszcze wykończone).

	1919		1920		1921	
	mk.	f.	mk.	f.	mk.	f.
Stan wkładów oszczędnościowych wynosił z końcem roku	3 701 910	49	3 154 869	04	7 047 596	05
Przejęto na książeczki wkładowe w roku	2 369 538	48	7 029 300	26	20 277 574	63
Dopisano procentów w roku	108 164	33	126 228	10	174 628	39
Razem	6 179 613	30	10 310 397	40	27 499 799	07
Wyplacono kapitału i procentów w roku	3 024 744	26	3 262 801	35	12 753 724	55
Stan wkładów wynosił z końcem roku	3 154 869	04	7 047 596	05	14 746 074	52
Fundusz rezerwowy wynosił w roku	158 408	94	90 323	24		
Kapitały Kasy ulokowano:						
1) W pożyczkach hipotecznych	1 296 917	21	1 008 094	03	901 840	41
2) " " na weksel	21 460	—	7 940	—	450 000	—
3) " " na rewers dla osób prywatnych	6 800	—	—	—	—	—
4) " " na rewers dla gmin	1 664 388	15	3 459 125	02	4 544 441	31
5) " papierach wartościowych według wartości bilansowej	1 415 684	95	627 400	—	576 025	70
Razem	4 405 250	31	5 102 559	05	6 472 307	42

Administracja wójtostw.

Powiat kartuski jest podzielony na 23 obwody wójtowskie i składa się z 113 gmin i 39 obszarów dworskich.

Nr. bież.	Obwód	Ilość		Ilość dusz 1921 r.	Wójt	
		gmin	obsz. dw.		nazwisko i imię	Miejsce zamieszkania
1	Bórcz	2	3	1204	Ptach, Otomar	Wyczychowo
2	Chmielno	8	1	3756	Makurat, Józef	Chmielno
3	Gorećcin	7	—	2838	Węsjora, Franciszek	Ostrzyce
4	Gowidlino	5	1	3305	Karszny, Oton	Sierakowice
5	Kamienica szlach.	6	—	4473	Łebński, Rudolf	Borzestowskahuta
6	Kartuzy	1	—	3698	Maselkowski, Józef	Kartuzy
7	Kartuzy łś.	3	1	1174	Maselkowski, Józef	Kartuzy
8	Matarnia	3	4	2142	Krause, Leon	Głukowo
9	Mirachowo	8	—	3262	Skrzypkowski, Jan	Sianowo
10	Mirachowo łś.	5	1	1562	Tomaszek, Antoni	Mirachowo
11	Parchowo	7	2	2728	Grabowski, Bazyli	Grabowo
12	Pępowo	1	4	956	Hoene, Oton	Pępowo
13	Prokowo	3	1	1407	Maselkowski, Józef	Kartuzy
14	Przewóz	3	1	1804	Lniski, Wincenty	Brodnica
15	Przodkowo	5	2	3514	Machola, Jan	Przodkowo
16	Przyjaźń	3	4	2224	Kreff, Karol	Żukowo
17	Sierakowice	6	—	4519	Karszny, Oton	Sierakowice
18	Stężycza	7	1	3056	Kiedrowski, Franciszek	Stężycza
19	Sulęcżyn	9	5	5389	Bronk, Rudolf	Bukowagóra
20	Szymbark	11	2	3238	Mielewczyk, Bazyli	Sikorzyskahuta
21	Tokary	2	3	1102	Hewelke, Maks	Wanenko
22	Załęże	4	1	3042	Kwidziński, Jan	Kłosówko
23	Żukowo	4	2	3526	Poćwiardowski, Florjan	Elżbietowo
	Sa.	113	39	63 919		

22

Urzędy stanu cywilnego.

Licz. bież.	Obwód	Imię i nazwisko urzędnika	Miejsce zamieszkania	Zastępca urzędnika	Miejsce zamieszkania
1	Parchowo	Sarnowski Marjan, nauczyciel	Parchowo	Trzebiatowski Jan, karczmarsz	Parchowo
2	Suleczyn	Główczewski Aleksander, kupiec	Suleczyn	Żołnowski Bernard, dozorca szos	Suleczyn
3	Gowidlino	Szütza Jan, gospodarz	Gowidlino	Grucza Jan, karczmarsz	Gowidlino
4	Sierakowice	Gawin, nauczyciel	Sierakowice	Formela Szczepan, malarz	Sierakowice
5	Kamienica szl.	Landowski Józef, oberżysta	Kamienica	Hinca Wiktor, gospodarz	Kamienica
6	Stężycza szl.	Wroblewski Jan, organista	Stężycza	—	—
7	Przewóz	Trzebiatowski Józef, gospodarz	Dolna Brodnica	—	—
8	Szymbark	Dzionk Jan, sołtys	Golubie	Grandzicki Robert, nauczyciel	Golubie
9	Goręczyno	Walerand, nauczyciel	Goręczyn	Jeszke, nauczyciel	Somonin
10	Borcza	Kreft, nauczyciel	Hopowo	Jabłoński Konstantyn, kupiec	Hopowo
11	Kartuzy	Masełkowski Józef, sołtys	Kartuzy	—	—
12	Kartuzy leśn.	Stachnik Antoni, nadleśniczy	Kartuzy	Utke Karól, kapitalista	Kartuzy
13	Przyjaźń	Zmudziński Antoni, nauczyciel	Przyjaźń	Głowacki Leonard, dzierżawca domeny	Łapin
14	Żukowo	Szmydt Jan, kupiec	Żukowo	Borzyskowski Antoni, nauczyciel	Żukowo
15	Pępowo	Ruchniewicz Rudolf, nauczyciel	Rębiechowo	Labuda Fraociszek, właściciel	Banin
16	Tokary	Delka Jan, sołtys	Czczewo	Mirau, dzierżawca dom.	Tokary
17	Załęże	Witzki Leon, właściciel dobr.	Kłosowo	—	—
18	Przodkowo	Wicki August, posiadiciel	Przodkowo	Elwart Leon, dozorca dróg	Przodkowo
19	Chmielno	Bukowski, organista	Chmielno	—	—
20	Prokowo	Damarus Konrad, nauczyciel	Pomieczyska-Huta	—	—
21	Mirachowo	Cirocki Juljusz, sołtys	Starahuta	—	—
22	Matarnia	Ruchniewicz Rudolf, nauczyciel	Rębiechowo	Wandtke Piotr, właściciel	Rębiechowo
23	Leżno	Czarnecki Bolesław, nauczyciel	Leżno	Hoene Konrad, właściciel dobr.	Leżno

Sądy Rozjemcze.

Nr. bież.	Obwód	Rozjemcy		Zastępcy rozjemcy	
		Nazwisko i imię	Miejsce zamieszkania	Nazwisko i imię	Miejsce zamieszkania
1	Chmielno	Makurat, Józef	Chmielno	Skrzypkowski, Józef	Chmielno
2	Goręczyno	Walerand, Edward	Goręczyno	Voigt, Augustyn	Goręczyno
3	Gowidlono	Kwiatkowski, (oberżysta)	Gowidlono	Szyca, Jan	Gowidlono
4	Kartuzy	Mówiński, (organista)	Kartuzy	Hildebrandt, Władysław	Kartuzy
5	Pałubice	Karszny, Robert	Kamienicki Młyn	Wenta, (sołtys)	Kamienica
6	Parchowo	Marszałkowski, Alojzy	Parchowo	Strojk, Franciszek	Nakło
7	Przodkowo	Wicki, Augustyn	Przodkowo	Elwart, Leon	Przodkowo
8	Przyjaźń	Zarach, (sołtys)	Sulmin	Regliński, Franciszek	Niestępowo
9	Rębiechowo	Ruchniewicz, Rudolf	Rębiechowo	Krefta, Teofil	Rębiechowo
10	Sianowo	Skrzypkowski, Jan	Sianowo	Drywa, Jan	Staniszewo
11	Sierakowice	Bryłowski, (doz. szos)	Sierakowice	Napiętka, Feliks, propon.	Sierakowice
12	Stężyca	Wróblewski, Jan	Stężyca	Derra, Jan	Stężyca
13	Sulęczyn	Kleina, Maksym.	Sulęczyn	Główczewski, Aleksander	Sulęczyn
14	Sylczno	Grabowski, Bazyl	Grabowo	Główczewski, (gospodarz)	Sylczno
15	Szymbark	Dziennisz	Sykorszyn	Stenzel, Józef	Sykorszyn
16	Żukowo	Badziąg, organista	Żukowo	Schmidt, Jan	Żukowo

Obwody akuszerskie.

Nr. bież.	Obwód	Akuszerki			Uwagi
		Nazwisko i imię	Miejsce zamieszkania	Data urodzenia	
1	Przyjaźń	Potrykus, Anna	Przyjaźń	?	10. 3. 22.
2	Przodkowo	Krolik, Marta	Przodkowo	16. 12. 91.	1. 1. 20.
3	Żukowo	Reggel, Anna	Żukowo	27. 6. 98.	15. 11. 20.
4	"	Joskowska, Małgorzata	"	22. 1. 99.	5 lat
5	Chmielno	Peplińska, Matylda	Chmielno	29. 11. 96.	15. 3. 22.
6	Borzestowo	Jank, Monika	Borzestowo	2. 4. 95.	1. 1. 20.
7	Warżno	Treder, Klara	Warżno	2. 12. 87.	1. 7. 10.
8	Kartuzy	Marszałkowska, Brygita	Kartuzy	23. 5. 85.	15. 5. 09.
9	"	Dunst, Zofja	"	21. 2. 88.	1. 8. 13.
10	Sulęczyno	Spors, Anna	Sulęczyno	27. 9. 77.	10. 12. 00.
11	Parchowo	Michałka, Marjanna	Parchowo	27. 11. 75.	1. 4. 11.
12	Mściszewice	Gostomska, Anastazja	Mściszewice	12. 1. 91.	1. 3. 22.
13	Kamienica szl.	Lipińska, Anastazja	Kamienica szl.	5. 8. 75.	8. 6. 01.
14	Szymbark	Hahn, Amalja	Szymbark	12. 8. 55.	20. 7. 92.
15	Stężyca	Wysocka, Hulda	Stężyca	27. 3. 74.	1. 7. 00.
16	Sierakowice	Okroj, Franciszka	Sierakowice	17. 8. 74.	30. 5. 02.
17	"	Ruchniewicz, Helena	"	6. 1. 75.	1. 8. 22.
18	Ostrzyce	Hinc, Agnieszka	Ostrzyce	11. 2. 96.	1. 3. 22.
19	Pomieczyno	Fularczyk, Marta	Pomieczyno	13. 11. 79.	6. 6. 08.
20	Kielpino	Hoppe, Marta	Kielpino	11. 10. 94.	23. 4. 22.
21	Staniszewo	Schwichtenberg, August.	Staniszewo	18. 4. 70.	5. 9. 95.
22	Gowidlono	Tutkowska, Teresa	Gowidlono	28. 6. 98.	1. 1. 20.
23	Miechucino	Turzyńska, Anna	Miechucino	13. 7. 97.	1. 1. 20.
24	Bysewo	Zielińska, Berta	Bysewo	13. 2. 66.	20 lat
25	Sylczno	Liszewska, Marja	Sylczno	?	?
26	Kartuzy	Pobłocka, Karolina	Kartuzy	3. 9. 58.	23. 5. 81.

Urząd Ubezpieczeń powiatu kartuskiego za r. 1922.

Ubezpieczenie na wypadek choroby.

1. Pogląd na orzecznictwo.		2. Pogląd z czynności uchwałowych.	
Liczba obrabianych spraw	2	Liczba obrabianych spraw	43
Z tego przypada na poprzednie lata	2	Z tego przypada na poprzednie lata	28
Na rok sprawozdawczy		Na rok sprawozdawczy	15
Z tego załatwiono przez		Liczba załatwionych spraw	43
a) prawomocne rozstrzygnięcie wstępne		z których dotyczyło:	
b) rozstrzygnięcie przewodniczącego podług § 1661		a) stosunku ubezpieczenia i świadczenia składkowego (§§ 405, 479)	
c) cofnięcie wniosku itd.	2	b) spraw karnych (§ 530 ustęp 4, § 1512 ustęp 3, § 1516)	43
		c) innych spraw	

Ubezpieczenie od nieszczęśliwego wypadku.

	Liczba ogólna	Z tego przypadają na		
		ubezpieczenie przemysłowe	ubezpieczenie morskie	ubezpieczenie rolnicze
Liczba obrabianych spraw	8			8
Z tego przypadają na poprzednie lata	1			1
Na rok sprawozdawczy	7			7
Liczba załatwionych spraw	7			7
Z tego było rekursów podług §§ 1591—1599	7			7

Ubezpieczenie inwalidzkie i pozostałych.

Pogląd z czynności przy ustanowieniu świadczeń:	
Liczba obrabianych spraw	132
Z tego przypadają na poprzednie lata	56
Na rok sprawozdawczy	76
Liczba załatwionych spraw	95
Z tego załatwiono przez oddanie do Ubezpieczalni Krajowej (§§ 1625, 1626)	85
Cofnięcie wniosku lub w inny sposób załatwiono	10
Orzeczeń lekarskich zażądano w sprawach	40
Posiedzenia. Liczba posiedzeń Wydziału orzekającego	3

Policja Państwowa.

Komenda powiatowa jest w Kartuzach, posterunków jest w powiecie 21, placówek granicznych 14. Personel P. P. składa się z 1 funkcjonariusza, 2 urzędników, 88 niższych funkcjonariuszy.

Wykaz przestępczości za rok 1922.

Od 1-go kwietnia r. 1922 do końca roku stwierdzono w powiecie między innymi:

Rodzaj przestępstwa	Stwierdzono	Wykryto	Rodzaj przestępstwa	Stwierdzono	Wykryto
Przemysłnictwo	31	31	Świętokradztwo	3	3
Morderstwo	1	1	Kradzież z włamaniem	44	17
Dzieciobójstwo	2	2	Inne kradzieże	108	60
Podpalenie zbrodnicze	2	1	Paserstwo i lichwa	6	6
Pożary przypadkowe	19	—	Przestępstwa przeciw moralności	4	3
Opilstwo	18	18	Uszkodzenie cielesne	9	8

Opieka społeczna.

Poza urzędową opieką społeczną ze strony gmin i rządu, działa w powiecie zbawiennie Powiatowa Rada Opieki Społecznej.

Ilość zakładów społecznych powiększyła się w ciągu roku 1922, a mianowicie:

- a) Sierociniec (obecnie 60 dzieci repatriantów) pod zarządem sióstr Wincentynek. Sierociniec (dawniej najpiękniejszy w Kartuzach hotel) jest własnością Polskiego Czerwonego Krzyża, oddział w Kartuzach. Wartość gmachu i urządzenia przedstawia kilkaset milionów marek.
- b) Powiatowe schronisko dla starców (na 10 łózek) pod zarządem sióstr Wincentynek w Sierocińcu. Schronisko urządzone zostało przez powiat, utrzymuje je Powiatowa Rada Opieki Społecznej.
- c) Powiatowa Stacja opieki nad dziećmi w szpitalu powiatowym udziela bezpłatnie porad lekarskich matkom i dzieciom, rozdziela wyprawki itp.

Pozatem działa nadal niemiecki „Verein zur Pflege der Wittwen und Waisen“, który posiada piękną resztówkę kolonizacyjną w Kobysewie. Znajdują się tam ewangeliccy starcy i sieroty. Zakład znajduje się pod zarządem djakonisek.

Wielkie zasługi pod względem opieki domowej (bez zakładu) ma towarzystwo św. Wincentego à Paulo w Kartuzach, tembardziej, że obtarło niejedną ukrytą teraz łzę z powodu nędzy.

W zakładach krajowych z powiatu znajduje się na koszt powiatu i gmin 11 umysłowo chorych, 8 głuchoniemych, 1 ubogi gminny.

Koszta utrzymania wynosiły za czas od 1-go kwietnia do 31-go grudnia 1922 r. 2 829 338 marek. Z tego powiat poniósł $\frac{2}{3}$, gminy $\frac{1}{3}$.

Powiatowa Rada Opieki Społecznej.

Sprawozdanie za rok 1921 i 1922.

Dochody	Mk.	Rozchody	Mk.
Rok 1922.		Rok 1922.	
Przeszło z roku 1921	88 210	30 drobn. wsparć od 225—5000 mk.	118 000
Drobne składki	65 305	Gmina Żukowo	10 000
Wydział Powiatowy	3 280	Trumny dla ubogich (3)	93 000
Zwroty pożyczek	112 130	Woj. Rada Op. Społ. (25 % składki)	19 000
Wojewódzka Rada Opieki Społecznej	979 000	Pożyczki	324 015
Pomorski Urząd Wojewódzki	170 000	Harcerstwo	50 000
		Tablica dla Czytelní	10 000
		Rzeźbiarstwo (narzędzia)	30 000
		Sortowanie papieru jako zatrudnienie dla wdów i starców	32 000
		Saldo na rok 1923	731 752
	1 417 925		1 417 925

Bezrobotni

W Państwowym Urzędzie Pośrednictwa Pracy w roku 1922.

W miesiącu	zgłosiło się bezrobotn.	wskazano pracę	U w a g i
Maj	104	99	resztę nie umieszczono z przyczyny zmiany wolnych miejsc.
Czerwiec	144	136	" " " powodu wygórow. życzeń osobist.
Lipiec	224	218	" " " " " " " "
Sierpień	175	166	" " " wobec braku odpowiednich posad.
Wrzesień	53	38	" " " " " " " "
Październik	92	79	" " " " " " " "
Listopad	79	58	" " " z przyczyny zmiany wolnych miejsc.
Grudzień	185	179	" " " " " " " "

Zimą 1921/22 bezrobocie przedstawiało znaczne trudności. Kopanie pieńków w celu usunięcia go, spowodowało deficyt kilkuset tysięcy. Pracę utrudniała sroga zima.

Zimą 1922/23 praca była z jednej strony ułatwiona bardzo z powodu łagodnej temperatury, z drugiej powiat przyznał gminom względnie w Kartuzach przedsiębiorcy kredyty, za pomocą których przy drożym opałowym zatrudnienie bezrobotnych nie przedstawiało wielkich trudności i nie spowodowało deficytu.

Oświata i kultura.

Stan szkół z powodu braku sił nauczycielskich z pełnymi kwalifikacjami przeważnie słaby. Znajomość języka polskiego, polskiej piosenki jednakże ogromne zrobiła postępy. Dowodzą tego każdorazowe występy dzieci z okazji uroczystości narodowych.

Biblioteczki gminne utrzymuje Towarzystwo Czytelni Ludowych. Powiat podzielony jest na 2 obwody T. C. L.

W Kartuzach powstała z ofiar prywatnych i z subwencji powiatu większa biblioteka powiatowa, umieszczona w starym szpitalu. Obok biblioteki powstał także zaczątek Muzeum Kaszubskiego w starym szpitalu powiatowym. Tamże odbywają się kursy różnego rodzaju. Zimą 1922/23 odbywają się następujące kursy:

- 1) kurs wyższy pisowni i stylistyki polskiej,
- 2) kurs niższy pisowni polskiej,
- 3) kurs introligatorski,
- 4) kurs robót drzewnych, jako pierwsza próba.

W ciągu roku 1923 odbywać się będą stale przygotowane już:

- 1) kursy robót drzewnych,
- 2) kursy kilimiarskie, w którym to celu już zamówiono warsztat i wysłano jedną z pań nauczycielek na kurs instruktorski.

Podobne kursy kilimiarskie zakłada ks. prob. Sadowski we Wygodzie przy pomocy Powiatowej Rady Opieki Społecznej.

Bardzo doniosłym kulturalnym dorobkiem ub. roku jest powstanie drukarni polskiej w Kartuzach i Gazety Kartuskiej. Przy pomocy powiatu i Państwa zakupiła drukarnię spółdzielnia z ogr. odpow. która wydzierżawiła przedsiębiorstwo osobie prywatnej.

Zdrowotność publiczna.

Stan zdrowotny w powiecie był stosunkowo pomyślny. Od 1-go kwietnia 1922 r. do 31-go grudnia 1922 r. stwierdzono 35 wypadków błonicy (dyfterji) i 6 śmiertelnych, zakażenia połogowego 18 wypadków i 9 śmiertelnych, gruźlicy płuc i krtani 4 wypadki i 16 śmiertelnych, płonicy (szkarłatny) 51 wypadków i 5 śmiertelnych, duru brzuszego 40 wypadków i 12 śmiertelnych, kiły 3 wypadki. Odra panowała nagminnie w 8 gminach.

Nowy szpital powiatowy i zewnętrznie co do pomieszczenia i wewnętrznie co do opieki lekarskiej stoi teraz na wysokości zadania, tak, że stał się błogosławieństwem dla powiatu. Pewne jeszcze braki co do sali operacyjnej, przyrządów chirurgicznych i bielizny w ciągu roku 1923 zostaną prawie że do reszty usunięte. Ponieważ poza chorymi, opłacanymi przez Kasę Chorych, do szpitala przychodzą prawie tylko chorzy, potrzebujący chirurgicznej opieki, bardzo doniosłym dla powiatu szczegółem stało się pozyskanie lekarza-chirurga w osobie p. Dr. Neymanda.

Podczas gdy w ciągu pierwszych 9 miesięcy 1922 r. w szpitalu wykonać można było tylko 7 lekkich operacji, to w ciągu ostatnich 3 miesięcy wykonano 35 operacji, w tem kilka bardzo poważnych, pomimo prymitywnie dotąd urządzonej sali operacyjnej.

Szpital w pierwszych miesiącach roku 1922 przeszedł pod zarząd Sióstr Wincentynek.

Od 1. 4. 1922 r. do 31. 12. 1923 r. w szpitalu leczono 100 chorych, mężczyzn 67, kobiet 33. Z tych było wyleczonych 75, polepszonych 11, niewyleczonych 5, umarło 9.

Rolnictwo.

Dla rolnictwa rok 1922 był bardzo trudny. Zboże wydało przeciętnie 25 procent mniej niż przed wojną. Na niektórych gruntach sprzęt nie wydał siewu.

Trawy i konieczyzny wydały złe zbiory, częściowo zgniły. Słomy jest nadzwyczaj mało.

Zbiór owocu był w roku 1922 dobry, aczkolwiek z powodu zimna i zbytnej wilgoci owoce utraciły częściowo na smaku, częściowo nie dojrzały wcale.

Na rok 1923 oziminy wczesne stoją dobrze, mianowicie na sztucznym i zielonym nawozie, późniejsze są gorsze.

Rolnictwo w powiecie niszczeje z powodu braku sztucznych nawozów, a mianowicie tomasówki i kajnitę, bez których tutejsza gleba nie może się obyć. Konieczny jest wydajny kredyt przede wszystkim dla drobnych rolników na zakupno sztucznych nawozów.

Stan posiadania ziemi w powiecie przedstawia się co do narodowości jak następuje:

- a) z 8 domen 7 znajduje się w ręku polskim,
- b) majątki ziemskie są do połowy w ręku polskim (11.689 ha), do połowy w niemieckim (11.690 ha).
- c) kolonistów wyprowadziło się 21, pozostało jeszcze 82.
- d) Ogółem w polskim ręku znajduje się 132.585 ha,
w ręku niemieckim 24.538 ha ziemi.

Handel i przemysł.

Poza elektrownią powiatową, cegielniami, tartakami, gorzelniami, młynami i jednym browarem, do końca roku 1921 nie było w powiecie zakładów przemysłowych. W ciągu roku 1922 ujawniła się i tu pewna przedsiębiorczość.

Jako nowo powstałe w roku 1922 przedsiębiorstwa zasługują na wzmiankę:

- 1) Garbarnia sp. w Żukowie, która dla braku kierownika energicznego niestety słabo się rozwija.
- 2) Garbarnia p. Dawidowskiego w Kartuzach.
- 3) Fabryka konserw p. Smukowskiego w Kartuzach.
- 4) Warsztaty reperacyjne p. Plewińskiego w Kartuzach.
- 5) Fabrykacja skór w tartaku p. Tuskego w Kartuzach.
- 6) Drukarnia Polska i Wydawnictwo „Gazety Kartuskiej” w Kartuzach.

Elektrownia powiatowa w Rutkach dostarcza siłę i światło po najtańszych cenach z wszystkich elektrowni polskich, należących do Związku.

Cegielnie mogły w roku 1922 znacznie powiększyć produkcję ze względu na zapotrzebowanie cegły w w. m. Gdańsku.

Tartaki pracowały normalnie i zaopatrzone były w dostateczną ilość drzewa.

Browar stanął i zamienił się na fabrykę kawy słodowej i wód mineralnych.

Staranie Wydziału Powiatowego w roku 1922 o zorganizowanie terpentyniarni, która może zatrudnić około 100 robotników stale, zostaną zapewne w ciągu roku 1923 uwieńczone dobrym skutkiem. Obok terpentyniarni powstać ma równocześnie fabryka beczek.

Lasy, polowanie, rybołówstwo.

Kart myśliwskich wydano:	a) rocznych	b) dziennych	c) bezpłatnych
W roku 1920	304	12	6
" " 1921	423	24	34
" " 1922	436	3	41

Wobec rozwielenienia się kłusownictwa powołana została w roku 1922 pomocnicza policja łowiecka z 44 członków (leśnicy i strażnicy leśni, państwowi i prywatni).

Z powodu stosunkowo wysokich cen drzewa i wielkiego popytu na nie za granicą rozpoczęła się rabunkowa gospodarka w lasach prywatnych. Pod koniec 1922 roku gospodarce tej położyło kres rozszerzenie przepisów, dotyczących komunalnej gospodarki leśnej, także na lasy prywatne.

Istniejące w powiecie 3 spółki rybackie są od wybuchu wojny prawie że nieczynne. Próby powołania ich do życia nie odniosły dotąd pożądanego skutku. Zbyt na ryby jest dobry, prawie wszystkie ryby idą poza powiat, do Gdańska, Warszawy i innych wielkich miast.

Hodowla bydła.

Wynik liczenia bydła w roku 1921 był następujący:

1. Gospodarstw ogółem	11 399
2. Gospodarstw z bydłem	10 556
3. Koni	8 576
4. Bydła rogatego	29 386
5. Owiec	24 225
6. Świń	28 986

Rewizje mięsa uskuteczniła 8 rewizorów mięsa i 1 lekarz weterynaryjny (powiatowy).

W roku 1921 było w powiecie licencjonowanych buhai 34 rasy holenderskiej.

W roku 1922 było w powiecie licencjonowanych buhai 23 rasy holenderskiej i fryzyjskiej.

Hodowla koni.

Przez Komisję dla licencjonowania ogierów uznane zostały jako zdalne do rozplodu ogiery pp.:

1. Kleist, Przyjaźń	Koszta krycia 120 funtów owsa
2. " "	" " 200 " "
3. Winkelmann, Owczarnia	" " 200 " "
4. Oton Hoene, Pepowo	" " 200 " "
5. Boelke, Barniewice	" " 200 " "
6. Lebiński, Borzestowskałuta	" " 120 " "
7. Konrad Hoene, Leżno	" " 150 " "

Choroby zakaźne zwierząt w 1922 roku.

Nazwa choroby	Ilość gmin w których choroba panowała	Ilość zapowietrzonych zagrod	Ilość i rodzaj zwierząt w zapowietrzonych zagrodach znajdowało się					Z tego bydła zachorowało				Padło						
			koni	bydła rogat.	owiec i kóz	świń	psów	koni	bydła rogat.	owiec	świń	psów	koni	bydła	owiec	świń	psów	
Pryszczycyca	8	10	—	71	56	64	—	—	71	51	39	—	—	2	—	—	—	—
Parczy u koni	5	5	61	—	—	—	—	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Wścieklizna	4	4	4	16	20	11	4	—	6	—	—	4	—	6	—	—	—	4
Różycyca	7	9	—	—	—	159	—	—	—	—	29	—	—	—	—	—	14	—
Wąglita	1	1	—	12	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—

Szkolnictwo.

a) Inspektorat Szkolny Suleczyno.

W Inspektoracie jest szkół:

jednoklasowych	20
dwuklasowych	10
trzyklasowych	7
sześcioklasowe	2
razem	39

Nauczycieli z pełnymi kwalifikacjami jest 12, sił pomocniczych 48. Bez nauczyciela nie jest żadna szkoła.

Postępy naukowe w szkołach, przy których pracują nauczyciele z pełnymi kwalifikacjami, zadowalniają. Wynik pracy sił pomocniczych jest w religii i języku polskim dostateczny, w innych przedmiotach niedostateczny.

Dla młodzieży pozaszkolnej przeprowadza się obecnie 8 kursów dokształcających. Bibliotek jest 8.

Budynki szkolne z powodu zaniedbania w czasie wojennym bardzo ucierpiały. Bardzo ujemnie wpływa także nieprzeprowadzona jeszcze nowa organizacja szkolna i różne niejasności. Należy się spodziewać, że w ciągu roku bieżącego Powiatowa Rada Szkolna i Miejscowe Rady Szkolne rozpoczną należyte swą działalność, gdyż w przeciwnym razie grozi szkołom ruina.

b) Inspektorat Szkolny Kartuzy I.

W inspektoracie jest szkół:

jednoklasowych	24
dwuklasowych	13
trzyklasowych	6
pięcioklasowych	1
razem	44

Sił nauczycielskich z pełnymi kwalifikacjami jest 6, z maturą sem. 8, sił pomocniczych jest 39. Szkół bez nauczyciela niema.

Postępy w nauce dobre.

Kursy dla dorosłych odbywały się w porze zimowej w 11 szkołach. W 2 szkołach urządzono wieczornice.

Nauka częściowo ucierpiała z powodu nieregularnego dostarczania opału.

c) Inspektorat Szkolny w Kartuzach II.

W Inspektoracie jest szkół:

jednoklasowych	26
dwuklasowych	7
trzyklasowych	3
czteroklasowych	2
siedmioklasowych	1
wydziałowych	1
razem	40

Nauczycieli z pełnymi kwalifikacjami 27 i 7 w Szkole Wydziałowej, razem 34, sił pomocniczych 27. Nauczyciela nie jest żadna szkoła.

Postępy: nauka cierpi pod brakiem podręczników, a częściowo także opału.

Dla nauki pozaszkolnej jest mało zainteresowania. Zorganizowane w Kartuzach wykłady powszechnie tak małą się cieszyły frekwencją, że nie warto było ich dalej urządzać ze względu na zbyt wielkie z tem połączone wydatki na światło i opał.

Wydział Powiatowy

Kowalski, Starosta.

Elektrownia powiatowa w Rutkach.

Bilans

Elektrowni powiatu kartuskiego w Rutkach
na 1-go kwietnia 1922 roku.

	Aktywa		Pasywa	
Rachunek realności	390 996 090	—		
" maszyn	85 120 700	—		
" sieci wysokonapięciowej	264 922 050	—		
" sieci niskonapięciowej	95 212 410	—		
" transformatorów	57 606 030	—		
" liczników	45 555 410	—		
" narzędzi i sprzętów	3 472 080	—		
" materiałów	2 997 332	—		
" banku	35 633	43		
" pożyczek			598 446	62
" kaucji			35 633	—
" kapitałowy			945 283 655	81
	945 917 735	43	945 917 735	43

Rutki, dnia 1-go kwietnia 1922 r.

Bilans

Elektrowni powiatu kartuskiego w Rutkach
na 31-go grudnia 1922 roku.

	Aktywa		Pasywa	
Rachunek realności	387 128 523	08		
" maszyn	82 493 180	—		
" sieci wysokonapięciowej	305 362 187	10		
" sieci niskonapięciowej	93 382 290	—		
" transformatorów	55 443 800	—		
" liczników	43 167 800	—		
" narzędzi i sprzętów	3 510 127	—		
" materiałów	6 942 993	—		
" Powiat. Kasy Oszczędności	67 636	91		
" Pocz. Kasy Oszczędności	38 659	48		
" Urzędu Pocz. czek.	803 400	—		
" interesentów	4 706 610	—	15 948 741	40
" konsumentów prądu	9 479 327	—		
" walutowy	317 721	—		
" robocizny	65 000	—		
" pensji	704 534	40		
" kasowy	282 976	51		
" pożyczek			29 272 550	30
" kaucji			420 988	—
" tartaku			1 498 051	60
" kapitałowy			945 283 655	81
" strat i zysków			1 472 778	37
	993 896 765	48	993 896 765	48

Rachunek strat i zysków

na 31-go grudnia 1922 r.

	Straty		Zyski	
Odpisy realności	5 896 280	—		
„ maszyn	2 627 520	—		
„ sieci wysokonapięciowej	5 994 030	—		
„ sieci niskonapięciowej	2 146 590	—		
„ transformatorów	2 162 230	—		
„ siczników	2 387 610	—		
„ narzędzi i sprzętów	54 740	—		
Rachunek materiałów			1 670 644	76
„ utrzymania E.	11 225 617	58		
„ walutowy	115 083	75		
„ Poczt czek.	1 511 399	73		
„ ubezpieczeń i podatków	513 763	05		
„ odsetek	353 356	82		
„ produkcji prądu			34 471 865	94
„ dzierżawy liczników			172 550	—
„ instalacji			113 498	60
„ dzierżaw			32 440	—
Czysty zysk	1 472 778	37		
	36 460 999	30	36 460 999	30

Rutki, dnia 31-go grudnia 1922 r.

Inwentarz

Elektrowni powiatu kartuskiego w Rutkach

podług stanu z dnia 1-go kwietnia 1922 r.

Stan czynny:

1. Realności:	podług spisu A:	99 999,—	dol.	390 996 090,—	mkp.
2. Maszyny:	podług spisu B:	21 770,—	„	85 120 700,—	„
3. Sieć wysokonapięciowa:	podług spisu C:	67 755,—	„	264 922 050,—	„
4. Sieć niskonapięciowa:	podług spisu D:	24 351,—	„	95 212 410,—	„
5. Transformatory:	podług spisu E:	14 733,—	„	57 606 030,—	„
6. Liczniki:	podług spisu F:	11 651,—	„	45 555 410,—	„
7. Narzędzia i sprzęty:	podług spisu G:	888,—	„	3 472 080,—	„
8. Materiał:	podług spisu H:	767,—	„	2 997 332,—	„
9. Banki: Gotówka, ulokowana w powiat. Kasie Oszczędności w Kartuzach:				35 633,—	„
				945 917 735,—	„

Stan bierny:

1. Pożyczki:					
a) Pożyczka 500 000,— mk., od Preussische Zentral-Aktien-Ges. Berlin ze stanem dnia 1. 1. 1922 r.		364 435,30			
b) Pożyczka 220 000,— mk., od Preussische Zentral-Aktien-Ges. Berlin ze stanem dnia 1. 1. 1922 r.		173 435,70			
c) Pożyczka od Powiat. Kasie Oszczędności Kartuzy 67 000,— mk. ze stanem dnia 1. 1. 1922		60 575,62		598 446,62	mkp.
2) Kaucje:					
Złożone kaucje od konsumentów				35 633,—	„
				634 079,62	mkp.

Sprawozdanie

za czas od 1. IV. 1922 r. do 31. XII. 1922 r.

Dochód			Rozchód		
	mk.	f.		mk.	f.
Za prąd	34 471 865	94	Odpisy	21 269 000	-
Za dzierżawę liczników	172 550	-	Utrzymanie elektr. łącznie robocizny, pensji i kosztów biurów	11 225 617	58
Za instalacje	113 498	60	Oprocentowanie długów	353 356	82
Za materiał	1 670 644	76	Ubezpieczenia i podatki	513 763	05
Za komorne	32 440	-	Straty na walucie	1 626 483	48
			Zysk	1 472 778	37
	<u>36 460 999</u>	<u>30</u>		<u>36 460 999</u>	<u>30</u>

Produkcja:

wyprodukowano		1 662 446 kwh.
oddano w pow. kartuskiem	395 589	
oddano do Straszyna	1 098 449	1 494 038
	straty =	168 408 = 10 %.

Nowe budowy:

1) budynek administracyjny =	2 029 113,08 marek
Odgąlenie do trafiska w Skrzyszewie 0,3 klm. =	248 760,- marek
Odgąlenie do A. Schmidta w Żukowie 0,8 klm. =	1 036 600,- marek
1 stacja transformatorowa u A. Schmidta Żukowo =	269 512,- marek
Rozpoczęta budowa linii Rutki-Kościerzyna =	44 879 294,40 marek

Zapasy:

a) w gotówce: Kasa	282 976,51 marek	
u interesentów	4 706 610,- marek	
u konsumentów	9 479 327,- marek	
w bankach	909 696,- marek	15 378 609,90 marek
b) w materiałach		6 942 993,- marek
		<u>22 321 602,90 marek</u>

Urzednicy i funkcjonariusze:

1 kierownik, 1 ksiązkowy, 1 poborca, 1 nadzorca przewodów, 1 monter,
3 monterów pomocniczych, 3 maszynistów.

Nowe przyłączenia licznikowe:

1. 1 Schmidt Alfred Żukowo
2. 2 Bergmann Łapalice
3. 1 Walaszkowski Kartuzy
4. 1 Drukarnia Kartuzy
5. 1 Radomski Kartuzy
6. 1 Formella Jan Kartuzy
7. 1 Formella Franciszek Kartuzy
8. 1 Syldatke Bernard Kartuzy
9. 1 Drews Kartuzy
10. 1 Schmal Łapin

11
957 z roku 1922
968 razem.

Sieć wysokonapięciowa z roku 1922	99,6 klm.
dobudowano	1,1 „
	<u>100,7 klm.</u>
Sieć niskonapięciowa z roku 1922	20,8 klm.
dobudowano	0,1 „
	<u>20,9 klm.</u>
Stacje transformatorów z r. 1922	41
dobudowano	1
	<u>42</u>

Tartak powiatowy w Rutkach.

Bilans

Tartaku powiatu kartuskiego w Rutkach
na 1 kwietnia 1922 r.

	Aktywa	Pasywa
Rach. realności	4 144 600	
" maszyn	6 852 275	
" narzędzi	356 122	
" kapitału		11 352 997
	11 352 997	11 352 997

Rutki, dnia 1 kwietnia 1922 r.

Bilans

Tartaku powiatu kartuskiego w Rutkach
na 31 grudnia 1922 r.

	Aktywa	Pasywa
Rach. realności	4 082 040	
" maszyn	6 527 045	
" narzędzi	350 648	
" interesantów	1 839 474	
" odpadków	90 000	
" elektrowni	1 498 051	60
" kapitałowy		11 352 997
" strat i zysków		3 034 261
	14 387 258	60
		14 387 258
		60

Rachunek strat i zysków
na 31 grudnia 1922 r.

	Straty	Zyski
Odpisy realności	62 560	
" maszyn	363 630	
" narzędzi	5 474	
Rach. utrzymania T.	5 269 601	40
" ubezpieczeń i podatków	53 477	
" tarcia drzewa		7 625 403
" odpadków		1 163 601
czysty zysk	3 034 261	60
	8 789 004	
		8 789 004

Rutki, dnia 31 grudnia 1922 r.

Inwentarz

Tartaka powiatu kartuskiego w Rutkach
podług stanu z dnia 1-go kwietnia 1922 r.

Stan czynny :

1) Realności	budynek trakowy, plac do drzewa, 230 mtr. pokł. szyn, oświetl. elektr.	1 060,— dol.	4 144 600,— mk.
2) Maszyny	podług spisu A	1 752,50 dol.	6 852 275,— mk.
3) Narzędzia	podług spisu B	91,08 dol.	356 122,— mk.
		<u>2 903,58 dol.</u>	<u>11 353 997,— mk.</u>

Stan bierny :

1) Kapitał	wartość tartaka	2 903,58 dol.	11 353 997,— mk.
------------	-----------------	---------------	------------------

Rutki, dnia 1 kwietnia 1923 r.

Uwagi: Kurs dolara przyjęto podług notowania Giełdy Warszawskiej dnia 31 marca 1922—3910.

Sprawozdanie

za czas od 1. IV. 1922 do 31. XII. 1922 r.

Dochód	mk.		Rozchód	mk.		f.
	mk.	f.		mk.	f.	
Za tarcie drzewa	7 625 401	—	Odpisy	431 664	—	
Za sprzedane odpadki	1 163 601	—	Utrzymanie tartaka włącznie robocizny, pensji i kosztów biurowych	5 269 601	40	
			Ubezpieczenie i podatki	53 477	—	
			Zysk	3 034 261	60	
	<u>8 789 004</u>	<u>—</u>		<u>8 789 004</u>	<u>—</u>	

Produkcja :

Przerobiono ogółem 2 253,57 m³.

Zapasy :

W gotówce: U interesentów	1 839 474,— mk.	
W elektrowni	1 498 051,60 „	3 337 525,60 mk.
W odpadkach		90 000,— „
		<u>3 427 525,60 mk.</u>

Urzednicy i funkcjonariusze:

1 biuralistka; 1 pilarz (nadzorca), 9 robotników.

Władysław Powiatowy
Starosta

[Signature]

